
آموزش جراحی براساس شواهد بالینی

- مناسب برای آموزش متخصصین جراحی عمومی، پزشکان عمومی و دانشجویان پزشکی
- مناسب برای دستیاران جراحی جهت امتحانات OSCE و مورد شفاهی
- قابل استفاده برای دانشجویان پزشکی جهت امتحانات OSCE

www.ketab.ir

مؤلفین: دکتر علی امینیان (عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران)
دکتر حمید قادری (متخصص جراحی عمومی از دانشگاه علوم پزشکی تهران)
دکتر علیرضا کاظمینی (عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران)

سرشناسه	: امینیان، علی، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش جراحی بر اساس شواهد بالینی/مولفین: علی امینیان، حمید قادری، علیرضا کاظمینی.
مشخصات نشر	: تهران: رویان پژوه، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۹ ص: جدول، نمودار.
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا
یادداشت	: واژه نامه.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: پزشکی مبتنی بر شواهد
موضوع	: آزمایشهای بالینی - دستنامه ها
موضوع	: مهارت های بالینی
موضوع	: جراحی - تشخیص
موضوع	: جراحی - دستنامه ها
شناسه افزوده	: قادری، حمید، ۱۳۵۶ -
شناسه افزوده	: کاظمینی، علیرضا، ۱۳۵۷ -
رده بندی کنگره	: R۷۲۲/۷/۱۳۹۰
رده بندی دیویی	: ۶۱۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۴۲۱۶۴۲

آموزش جراحی براساس شواهد بالینی

مؤلفین: دکتر علی امینیان (عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران)
دکتر حمید قادری (متخصص جراحی عمومی از دانشگاه علوم پزشکی تهران)
دکتر علیرضا کاظمینی (عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران)

ناشر: رویان پژوه
چاپ اول: ۱۳۹۰
صفحات: شصت و یک
طراح جلد: سهیل نوری
چاپ: بهمن
قطع و تعداد صفحات: رحلی - ۲۰۹
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
بها: ۱۱۸۰۰ تومان

شابک: ISBN: 978-600-92238-7-9

دفتر نشر و نمایشگاه دائمی: تهران، خیابان انقلاب، روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران، ساختمان امیرکبیر، طبقه دوم
تلفن: ۶۶۴۸۶۳۶۶ - ۶۶۴۸۶۳۷۳
فروشگاه شماره ۲: تهران، میدان انقلاب، خیابان جمالزاده جنوبی، پلاک ۱۴۴، واحد ۷ تلفن: ۶۶۵۶۵۳۳۹

www.RPpub.ir

فهرست کتاب

۱۲ مقدمه ؟

۱۳ چگونه از این کتاب استفاده کنیم

فصل اول: راهنمای ساده برای برگزاری آزمون بالینی ساختاردار عینی

۱۵ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) ؟

۴۵ فصل دوم: (PMP) Patient Management Problems

۴۷ PMP1

آقای ۵۵ ساله نیم ساعت پیش در حالی که سوار بر موتور سیکلت بوده، با اتومبیل برخورد کرده و به اورژانس آورده شده است. بیمار ذکر می کند که سمت چپ قفسه سینه وی بسیار درد می کند، بطوریکه به خوبی نمیتواند نفس بکشد. اولین اقدام شما؟

۵۱ PMP2

آقای ۲۹ ساله که روز قبل بعلت سقوط از داربست دچار تنگی نفس، درد و اتساع شکمی شده است به اورژانس آورده می شود. بیمار از احساس تشنگی شکایت دارد. اولین اقدام شما چیست؟

۵۵ PMP3

آقای ۴۸ ساله نیم ساعت پیش در حالیکه در کنار خیابان در حال قدم زدن بود با اتومبیل برخورد کرده و به اورژانس آورده شده است. بیمار ذکر می کند که سمت چپ قفسه سینه، شکم و اندام تحتانی چپ وی درد میکند. از درد مختصر گردن نیز شکایت دارد. اولین اقدام شما چیست؟

۵۹ PMP4

خانم ۴۷ ساله راننده اتومبیل با سرعت بالا با مانعی برخورد کرده است. کمربند داشته و بعد از نیم ساعت به اورژانس آورده شده است. هوشیار است و از درد ناحیه قفسه سینه و سمت راست شکم شکایت دارد. اولین اقدام شما؟

۶۳ PMP5

جوان ۱۸ ساله متعاقب تصادف با اتومبیل با پای خود به اورژانس می آید و اظهار می دارد که هنگام عبور از عرض خیابان یک اتومبیل سواری به او برخورد کرده است و او را به روی جدول خیابان پرت می کند. و از درد شدید بازو شاکی است. علائم حیاتی او RR=25, PR=100, Bp= 110/70 است.

..... PMP6 ۶۵

جوان ۲۵ ساله موتور سوار نیم ساعت پس از تصادف با اتومبیل با علائم حیاتی $T=37, RR=25$, $PR=110, Sp=100/60$ به اورژانس آورده اند. اقدامات اولیه شامل رگ گرفتن، آماده کردن خون، تجویز سرم رینگر و گذاشتن سوند فولی و... انجام شده است. بیمار هوشیار است و از درد شدید اندام تحتانی چپ شاکی است.

..... PMP7 ۶۸

جوان ۱۸ ساله ای بدنبال نزاع و چاقو خوردگی به اورژانس آورده می شود. در نگاه اولیه زخم چاقو در ناحیه سمت چپ گردن، ساعد چپ و در قسمت تحتانی قفسه صدری در سمت چپ به چشم می خورد. اولین اقدام شما چیست؟

..... PMP8 ۷۳

خانم ۳۵ ساله ای در حین گذر از عرض خیابان بین سپر دو ماشین فشرده می شود. بیمار بلافاصله به اورژانس منتقل می گردد. اولین اقدام شما چیست؟

..... PMP9 ۷۷

مرد ۶۰ ساله ای در حین عبور از عرض خیابان در نزدیکی اورژانس بیمارستان با اتومبیل برخورد کرده که روی کاپوت پرت می شود. در ظرف ۱۵ دقیقه او را به اورژانس می آورند. بیمار شدیداً می قرار و هیجانی ولی کاملاً هوشیار است و از درد شدید پهلوی چپ شاکی است.

..... PMP10 ۸۱

خانم ۶۸ ساله چاق با شکایت درد شدید در قسمت بالا و راست شکم به اورژانس آورده شده است. اولین اقدام شما چیست؟

..... PMP11 ۸۵

خانم ۳۵ ساله با درد شدید شکم، تهوع و استفراغ از شش ساعت قبل به اورژانس مراجعه کرده است. چه اقداماتی را انجام می دهید؟

..... PMP12 ۸۹

خانم ۷۰ ساله چاقی که سابقه دیابت دارد، از درد شکم که از چهار روز قبل شروع شده شکایت دارد. درد شکم تدریجاً شدت یافته است. بیمار را به بیمارستان و نزد شما آورده اند. اولین اقدام شما چیست؟

..... PMP13 ۹۳

پیر مردی مبتلا به دمانس را با درد و اتساع شکمی از خانه سالمندان به بخش اورژانس می آورند. چه اقداماتی را انجام می دهید؟

..... PMP14 ۹۷

بیمار خانم ۵۵ ساله که پعلت یرقان و خارش به شما مراجعه نموده است. چه اطلاعات دیگری لازم دارید تا به شما بدهم.

..... PMP15 ۱۰۱

آقای ۷۰ ساله با درد شکمی از سه روز قبل به اورژانس آورده می شود. از روز گذشته خواب آلود شده است. اقدام شما در مورد این بیمار چیست؟

..... PMP16 ۱۰۵

آقای ۶۵ ساله با شکایت تب، زردی و خواب آلودگی ساعت ۶ بعد از ظهر به اورژانس آورده می شود. اولین اقدام شما چیست؟

..... PMP17 ۱۰۹

آقای ۶۸ ساله با ضعف و استفراغ های مکرر از ۲ ماه قبل به درمانگاه مراجعه کرده است. چه اقداماتی را انجام می دهید؟

..... PMP18 ۱۱۳

مردی ۷۵ ساله بدلیل استفراغ خونی در منزل، به همراه بستگان خود به اورژانس مراجعه می کند. اولین اقدام شما چیست؟

..... PMP19 ۱۱۷

آقای ۴۰ ساله با استفراغ خونی شدید و خواب آلودگی به اورژانس آورده می شود. اولین اقدام شما؟

..... PMP20 ۱۲۱

خانم ۶۰ ساله ای هفته گذشته به علت کله سیستیت حاد تحت کله سیستکتومی باز در مرکز دیگری قرار می گیرد و پس از ۴۸ ساعت ترخیص می گردد. در سه روز گذشته دچار درد منتشر شکم شده است. از دیروز خواب آلوده شده است. اولین اقدام شما چیست؟

..... PMP21 ۱۲۵

آقای ۶۰ ساله ای به علت کانسر سیگموئید تحت عمل جراحی الکتیو سیگموئیدکتومی و آناستوموز کولورکتال قرار گرفته است. روز سوم پس از عمل جراحی بیمار را ویزیت می کنید. بیمار از دیشب دچار تب ۳۸/۵ درجه سانتیگراد شده است. چه اقداماتی را انجام می دهید؟

..... PMP22 ۱۲۷

خانمی ۳۷ ساله با شکایت درد و احساس توده در پستان راست به شما مراجعه نموده است.

..... PMP23 ۱۳۱

خانم ۵۶ ساله ای با نگرانی جهت بررسی پستان هایش به شما مراجعه می کند. چه اقداماتی انجام می دهید؟

..... PMP24 ۱۳۳

خانم ۴۰ ساله سه هفته قبل بعلت کولیک صفراوی در اثر سنگ کیسه صفرا تحت عمل جراحی کله سیستکتومی لاپاروسکوپیک قرار می گیرد. و فردای آن روز از بیمارستان مرخص می شود. بیمار از ده روز قبل متوجه می شود که قسمت راست شکم او برآمده پر شده که بتدریج بزرگتر و کمی دردناک می شود و با این شکایت به شما مراجعه می کند.

..... PMP25 ۱۳۵

خانم ۶۵ ساله که از سه روز قبل دچار دل درد و تب همراه با تهوع بوده است به پزشک عمومی مراجعه می کند که برای او آنتی بیوتیک تزریقی و هیوسین تجویز می شود. بیمار روز بعد حالش قدری بهتر می شود. ولی از دیروز دل درد شدت پیدا می کند و دچار استفراغ نیز می شود و توسط اطرافیان به بخش اورژانس آورده می شود. بیمار از دیروز دفع گاز و مدفوع نداشته است. اولین اقدام شما چیست؟

..... PMP26 ۱۳۷

خانم ۳۲ ساله ای با ندول تیروئید از طرف همکار متخصص غدد ارجاع شده است. چه می کنید؟

..... PMP27 ۱۴۱

خانم ۴۰ ساله ای بعلت کولیک صفراوی جهت کله سیستکتومی الکتیو در بخش بستری شده است. دو ساعت قبل در هنگام خواب بیمار از تخت به زمین می خورد اکنون از درد شدید بازو شاکی است. در معاینه به نظر شکستگی استخوان بازو دارد. چه اقدامی می کنید؟

..... PMP28 ۱۴۳

خانم ۵۷ ساله ای ۱۰ روز قبل بعلت توده ای که در پستان راست خود احساس می کند. بصورت سریایی با بیحسی موضعی توده پستان ۲/۵ سانتی متری او بیوپسی می شود و با جواب پاتولوژی invasive ductal carcinoma مراجعه کرده است. قبل از بیوپسی هیچگونه آزمایش پاراکلینیکی انجام نشده است. اقدام شما کدام است؟

..... PMP29 ۱۴۷

دختر ۱۰ ساله ای بعلت آنمی همولیتیک ITP به نحوی که وابسته به استروئید می باشد کاندید اسپلنکتومی است. در معاینه زردی مختصر و طحال بزرگ لمس می شود هموگلوبین بیمار 7 dl/gr می باشد. اقدامات قبل و بعد از اسپلنکتومی را بنویسید.

..... PMP 30 ۱۴۹

آقای ۲۸ ساله نیم ساعت قبل در حالیکه مشغول کار در طبقه سوم ساختمان بوده سقوط می کند و به اورژانس آورده شده است. بیمار کاهش سطح هوشیاری دارد بطوریکه با تحریک دردناک خود را جمع و ناله می کند و تنفس نیز نامنظم می باشد. اولین اقدام شما چیست؟

..... PMP 31 ۱۵۳

خانم جوانی بعلت اصابت چاقو در ناحیه همی توراکس راست به اورژانس آورده شده است. بیمار بی قرار است، به سختی نفس می کشد و سیانوزه می باشد. اقدام بعدی کدام است؟

..... PMP 32 ۱۵۵

آقای ۳۸ ساله بعلت درد شکمی بخصوص در سمت چپ و پایین همراه با درد ستون فقرات کمر به اورژانس مراجعه کرده است. اقدام بعدی کدام است؟

..... PMP33 ۱۵۹

خانم ۳۲ ساله بعلت درد شدید ناحیه اپی گاستر همراه با تهوع و استفراغ شدید مراجعه کرده است. از سه روز قبل دفع مدفوع نداشته است. از درد شدید ستون فقرات پشتی و کمری نیز شکایت دارد. اقدام بعدی چیست؟

..... PMP34 ۱۶۳

آقای ۶۵ ساله و چاق بعلت درد شدید شکمی و استفراغ صفراوی و ایکتر از ۲ روز قبل به اورژانس آورده شده است. اقدام بعدی کدام است؟

..... PMP35 ۱۶۷

آقای ۷۱ ساله بعلت عدم دفع گاز و مدفوع و دیستانسیون شکمی از ۳ روز قبل همراه با درد شکمی به اورژانس مراجعه کرده است. اقدام بعدی کدام است؟

..... ۱۷۱ ◀ فصل سوم: نوشتن دستورات جراحی (ORDER)

..... ORDER ۱ آقای ۵۲ ساله با کانسر سیگموئید کاندید جراحی شده است ۱۷۳

..... ORDER 2 آقای ۷۲ ساله ای با درد شدید شکم به اورژانس مراجعه کرده است. در بررسی ها معاینه ۱۷۵

..... ORDER 3 آقای ۶۵ ساله با لوپوس فعال و دیابت تحت عمل جراحی گاسترکتومی ساب توتال قرار گرفته است. ۱۷۷

..... ORDER 4 خانم ۷۲ ساله به علت سپسیس ناشی از کلاتریت تحت عمل جراحی اورژانس قرار گرفته است. ۱۷۹

..... ORDER 5 خانم ۵۵ ساله با وزن ۷۰ کیلوگرم، مبتلا به لوپوس (تحت درمان با پردنیزولون با دوز بالا) و ۱۸۱

..... ORDER 6 خانم ۵۰ ساله به علت تروما تحت عمل جراحی قرار می گیرد. یافته های حین عمل پارگی طحال. ۱۸۳

..... ORDER 7 آقای ۲۳ ساله دیابتیک موتورسوار بدنبال تصادف به اورژانس آورده می شود. ۱۸۵

..... ORDER 8 آقای ۶۰ ساله ای با سابقه دیابت و COPD تحت ۱۸۷

۱۸۹	ORDER 9 دختر ۱۰ ساله ای به علت آنمی همولیتیک اتوایمیون به نحوی که وابسته به استروئید می باشد، کاندید اسپلنکتومی
۱۹۱	ORDER 10 آقای ۳۵ ساله چاق روستائی دچار احساس سنگینی در قسمت فوقانی و راست شکم
۱۹۳	ORDER 11 آقای ۶۰ ساله ای با سابقه اَسْم، هیپاتیت C و دیابت (تحت درمان با گلیبن گلامید)، با آدنوکارسینوم کولون.....
۱۹۵	ORDER 12 خانم ۶۰ ساله با وزن ۷۰ کیلوگرم با سابقه دیابت و آرتریت روماتوئید با ترومای شدید تحت
۱۹۷	 Skills: فصل چهارم: ▶▶
۱۹۹	چک لیست ایستگاه مهارت (سال اول)
۱۹۹	شستن دست در اتاق عمل.....
۲۰۰	پوشیدن دستکش و گان.....
۲۰۱	گره زدن.....
۲۰۱	چک لیست ایستگاه مهارت بالینی (سال دوم)
۲۰۱	 Core needle biopsy
۲۰۲	 Chest Tube
	چک لیست ایستگاه مهارت بالینی (سال سوم و چهارم)
۲۰۳	 ASSESSMENT OF EXCISION OF SKIN LESION AND REPAIR
۲۰۵	 ASSESSMENT OF ANASTOMOTIC TECHNIQUE (interrupted one layer anastomosis)
۲۰۷	 ASSESSMENT OF ANASTOMOTIC TECHNIQUE (Interrupted Gambee Technique)
۲۰۹	 ASSESSMENT OF LONGITUDINAL ARTERIOTOMY AND CLOSURE
۲۱۰	 LIGATION OF A VESSEL
۲۱۱	 منابع ▶▶

مقدمه مولفین

به نام خدا

امروزه امتحان OSCE یکی از ارکان ارزیابی دانشجویان و دستیاران پزشکی در بیمارستان، دانشگاه و امتحانات سراسری مثل مورد میباشد. این آزمون بعنوان یک روش جدید و کارآمد در دنیا پذیرفته شده است. متأسفانه اکثر دانشجویان و دستیارانی که باید این آزمون را بگذرانند، با کیفیت و نوع برگزاری آن آشنایی کامل ندارند. رشته جراحی هم از این امر مستثنی نیست. همین احساس کمبود ما را بر آن داشت که با طراحی و جمع آوری سوالات امتحان، نحوه برگزاری و کیفیت آزمون را هرچه بیشتر برای عزیزان آشکار نماییم.

کتابی که پیش رو دارید شامل قسمتهای مختلف می باشد که با خواندن آنها خواهید توانست بسیاری از مشکلات و ندانسته های خود را حل و نسبت به برگزاری امتحان شناخت کافی پیدا کنید. این کتاب، اولین تلاش در این زمینه می باشد. همانند تمام case های بالینی اختلاف نظر و سلیقه وجود خواهد داشت. مزید امتنان خواهد بود که نظرات و پیشنهادات خود و ایرادهای کتاب را گوشزد نمایید. هرگز ادعا نمی کنیم که این کتاب خالی از اشکال میباشد، اما مطمئن بر این است که نواقص را با کمک شما بر طرف سازیم. (راه های تماس با مولفین hghaderi@razi.tums.ac.ir, aaminian@tums.ac.ir, alikalazemeini@gmail.com میباشد).

جا دارد از اساتید بزرگوار گروه جراحی دانشگاه علوم پزشکی تهران بخصوص آقایان دکتر ژامک خورگامی، دکتر شیرزاد نصیری، دکتر عادل یزدان خواه، دکتر عباس علی بخشی و دکتر علی جعفریان که در طراحی و برگزاری ۵ دوره آزمون OSCE دستیاران جراحی دانشگاه همکاری بی دریغی داشته اند، سپاسگزاری نماییم. از کمک های شایان سرکار خانم رویا اسکویی در گروه جراحی دانشگاه بسیار متشکریم. همچنین لازم است از آقای دکتر محمد پورفخاران که در زمینه چاپ اول و انتشار این کتاب کمک کرده اند تشکر و سپاسگزاری نماییم.

مولفین

۱۳۹۰